

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Tadeusz Chrzan
POWIAT JAROSŁAWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Marian Niemirski
POWIAT PRZYSUSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Mirosław Czaplą
POWIAT MALBORSKI

Jarosław Dudkowiak
POWIAT GŁOGOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Józef Matysiak
POWIAT RAWSKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Wojciech Pałka
POWIAT KRAKOWSKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Joanna Potocka-Rak
POWIAT CIECHANOWSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

Tomasz Tamborski
POWIAT KOŁOBRZESKI

Małgorzata Tudaj
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Mirosław Walicki
POWIAT GARWOLIŃSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Zdzisław Brezdeń
POWIAT OŁAWSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/70/22

Warszawa 23 marca, 2022 roku

Szanowny Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do korespondencji z 22 marca 2022 r. dotyczącej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (druk sejmowy nr 2099) przedkładam opinię Związku Powiatów Polskich do przedmiotowego projektu.

Uwaga proceduralna

Tryb procedowania projektu ustawy narusza art. 35 ust. 6 Regulaminu pracy Sejmu RP, który nakłada obowiązek zasięgnięcia opinii organizacji samorządowych, tworzących stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, w przypadku rozpatrywania ustaw (uchwał), których przyjęcie może powodować zmiany w funkcjonowaniu samorządu terytorialnego. Pomimo, że projekt został przesłany do korporacji samorządowych, to miało to miejsce 22 marca br. o godz. 15:11, co biorąc pod uwagę zaplanowane na 23 marca br. na godz. 12:00 pierwsze czytanie projektu w sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży nie dawało nawet doby na przedstawienie uwag. Złamano więc także art. 35 ust. 7 Regulaminu, który statuuje zasadę regulującą prawo przedstawienia opinii przez organizacje samorządowe w ciągu 14 dni od otrzymania projektu ustawy (uchwały). Strona samorządowa została potraktowana niepoważnie a jej udział w procesie legislacyjnym został zmarginalizowany, w sposób nieakceptowalny.

Uwagi ogólne

1) Związek Powiatów Polskich nigdy nie kwestionował merytorycznej potrzeby wzrostu wynagrodzeń nauczycieli a wręcz wyrażał potrzebę godnego wynagradzania wskazanej grupy zawodowej. Stanowisko takie zostało wyrażone chociażby podczas prac Zespołu ds. statusu zawodowego pracowników oświaty, który na posiedzeniach organizowanych w roku 2021 m.in. na ten temat

dyskutował. Zgodnie z zamysłem prac Zespołu wzrost wynagrodzeń miał zostać powiązany ze zmianami w pragmatyce zawodowej nauczycieli. Związek Powiatów Polskich nadal stoi na stanowisku, że wskazane zmiany powinny iść ze sobą w parze. Jak wynika z opinii rządu do obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (druk nr 1840) strona rządowa podziela ten pogląd. Na stronach 2-3 przywołanego stanowiska można bowiem przeczytać:

„Efekty dotychczasowych działań podejmowanych w celu zwiększenia prestiżu zawodu nauczyciela bezspornie wskazują, że uatrakcyjnienie zawodu nauczyciela nie nastąpi wyłącznie poprzez podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli, lecz wymaga dokonania jednoczesnych istotnych zmian systemowych w zakresie statusu zawodowego tej grupy zawodowej. (...) W opinii Rządu zagwarantowanie nauczycielom na wszystkich etapach rozwoju zawodowego atrakcyjnego i motywacyjnego wynagrodzenia jest możliwe wyłącznie przy dokonaniu jednoczesnych zmian w zakresie czasu pracy i awansu zawodowego nauczycieli. Dlatego też zasadne jest, aby projekt ustawy zmieniający zasady ustalania wynagrodzenia nauczycieli obejmował również inne zmiany pragmatyki zawodowej nauczycieli.”

2) W uzasadnieniu do projektu (s. 1) wskazano na skalę wzrostu wynagrodzeń nauczycieli od marca 2018 r. która kształtuje się na poziomie 28,5%. Wspomniano też o wzroście nakładów na oświatę. W tym kontekście należy jednak wskazać, że pomimo rocznego wzrostu wysokości części oświatowej subwencji ogólnej w ujęciu nominalnym, ma on charakter tak niski, że niektóre samorządy nawet go nie odczuwają. Wynika to m.in. z przekazywania samorządom do realizacji nowych zadań, których finansowanie nie znajduje pełnego pokrycia w części oświatowej subwencji ogólnej. W roku 2020 jak wynika z Informacji o wykonaniu budżetów jednostek samorządu terytorialnego, część oświatowa subwencji ogólnej pokryła średnio dla wszystkich poziomów samorządów ok. 72% wydatków bieżących na oświatę. Samorządy w roku 2020 z innych dochodów niż subwencja oświatowa sfinansowały więc wydatki bieżące w oświacie na kwotę ponad 17 mld zł (tzw. luka oświatowa). Zestawienie dochodów ogółem samorządów z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej i dotacji wykazanych w działach 801 (Oświata i wychowanie) i 854 (Edukacyjna opieka wychowawcza) z wydatkami ogółem samorządów we wskazanych działach, obrazuje jeszcze wyższą skalę niedoszacowania finansowania oświaty (blisko 20 mld zł).

Uwagi merytoryczne

1) art. 4 projektu – przepis ten bardzo precyzyjnie określa wzrost wysokości części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2022 z tytułu realizacji założeń projektu ustawy. Nie jest jednak jasne na jakiej podstawie dokonano wyliczenia przedmiotowej kwoty i pojawiają się następujące wątpliwości, które wymagają jednoznacznego wyjaśnienia:

- a) w uzasadnieniu projektu na s. 5 wskazano, że koszt podniesienia średnich wynagrodzeń nauczycieli o 4,4% w zakresie nauczycieli uwzględnianych w części oświatowej subwencji ogólnej szacuje się na 1,67 mld zł. Należy doprecyzować jaka liczba nauczycieli (etatów nauczycieli) została uwzględniona przy dokonywaniu wyliczeń (w podziale na poszczególne stopnie awansu

zawodowego) i na jaki dzień są to dane. Brak tych informacji powoduje, że niemożliwe staje się dokonanie rzetelnej oceny skutków finansowanych proponowanych podwyżek oraz odpowiedź na pytanie czy proponowany wzrost części oświatowej subwencji ogólnej jest adekwatny do proponowanego wzrostu wynagrodzeń;

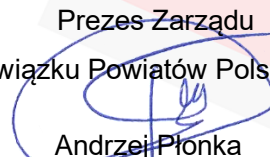
- b) jaką kwotę i w jaki sposób skalkulowaną przewidziano jako skutek finansowy art. 5 projektu czyli wzrostu dotacji udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego dla szkół, przedszkoli i placówek niesamorządowych, wynikającego ze wzrostu kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na ucznia. Uzasadnienie na s. 5 wskazuje jedynie że skutek ten uwzględniono w kwocie 1,67 mld zł.
- c) szacowany koszt 1,67 mld zł w myśl uzasadnienia (przypis dolny na s. 5) uwzględnia 0,5% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej. Nie jest jednak jasne czy kwota, która zwiększy wysokość rezerwy została oszacowana dodatkowo, czy też będzie to procent kosztów zadań, finansowanych z proponowanej kwoty 1,67 mld zł.

2) w projekcie nie wyliczono a także nie podano źródła finansowania wzrostu średnich wynagrodzeń nauczycieli wychowania przedszkolnego zatrudnionych przez JST, a nie objętych subwencją oświatową (nauczycieli dzieci 5-letnich i młodszych objętych wychowaniem przedszkolnym).

W związku z powyższym Związek Powiatów Polskich wnioskuje o precyzyjne oszacowanie skutków finansowych związanych z wprowadzanymi zmianami, podanie danych do publicznej wiadomości, zagwarantowanie środków w wysokości zapewniającej pełne pokrycie tych kosztów oraz przekazanie ich organom prowadzącym.

Niestety ale aktualna konstrukcja projektu i jego uzasadnienia rodzi – wynikające z dotychczasowego doświadczenia - obawy środowiska samorządowego, że znaczącą część skutków finansowych proponowanych w przedmiotowym projekcie zmian, poniosą jednostki samorządu terytorialnego prowadzące przedszkola/szkoły/placówki.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Andrzej Płonka